

**ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ
СУСПІЛЬСТВО ЯК
ПРОБЛЕМА ХХІ
СТОЛІТТЯ. УКРАЇНА В
СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ
РОЗВИТКУ**

План

1. Поняття інформаційного суспільства. Процес інформатизації в сучасному світі. Соціальні наслідки інформатизації. Демократизація та інформатизація. Віртуальна реальність і розвиток особистості. Інформаційна культура і постмодерн. Освіта в інформаційному суспільстві.

2. Сучасне українське суспільство, що трансформується. Формування інформаційного простору і утвердження нових інформаційних технологій в Україні. Розвиток сфери інформаційної діяльності людини як основа демократизації українського суспільства.

1.Поняття інформаційного суспільства. Процес інформатизації в сучасному світі. Соціальні наслідки інформатизації. Демократизація та інформатизація. Віртуальна реальність і розвиток особистості. Інформаційна культура і постмодерн. Освіта в інформаційному суспільстві.

Інформаційне суспільство —
теоретична концепція
постіндустріального
суспільства, історична фаза
можливого еволюційного
розвитку цивілізації, в якій
інформація і знання
продукуються в єдиному
інформаційному просторі.

Інформатизація суспільства —
це високоорганізований
соціально-економічний і науково-
технічний процес розробки та
створення сприятливих умов для
задоволення інформаційних
потреб суспільства завдяки
використанню інформаційних
ресурсів.

Характерні риси інформаційного суспільства

збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства

зростання кількості людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями і виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їх частки у валовому внутрішньому продукті

зростання інформатизації та ролі інформаційних технології в суспільних та господарських відносинах

створення глобального інформаційного простору, який забезпечує (а) ефективну інформаційну взаємодію людей, (б) їх доступ до світових інформаційних ресурсів і (в) задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг

Теоретико-методологічні підходи до інформатизації суспільства

технократичний —
обмежене
використання
інформаційних
технологій як засобів
підвищення праці в
сфері виробництва чи
управління

гуманітарний — відіграє
важливу роль в
людському житті і
використовується не
тільки на виробництві,
але і в соціальній сфері

Найважливішою
метою
інформатизації є
застосування
інформаційних
технологій у
різноманітних
галузях
соціальної
практики.

Інформаційні технології,
засновані на сучасних
телекомунікаційних системах,
створюють принципово нові
моделі діяльності в науці,
керування, медицині, стають
вирішальним чинником
економії часу, різкого
зростання корисної, творчої
праці в життєдіяльності членів
суспільства

Інформатизація стає
найважливішим
чинником поліпшення
життя людей.
Кінцевою метою
розвитку суспільства є
людина, підвищення її
життєвого рівня.

Етапи інформатизації суспільства

формування і розвиток
індустрії інформатики

модернізація
управлінських структур

перебудова соціальних
структур

комплексування
інформаційних зв'язків

формування людського
потенціалу

Підсистеми досягнення цілей інформатизації

```
graph TD; A[Підсистеми досягнення цілей інформатизації] --> B[соціально — економічне забезпечення]; A --> C[теоретичне забезпечення]; A --> D[технічне забезпечення інформатизації];
```

соціально —
економічне
забезпечення

теоретичне
забезпечення

технічне
забезпечення
інформатизації

Інформатизація

```
graph TD; A([Інформатизація]) --> B[Комп'ютеризація]; A --> C[Моделювання інформаційних процесів]; A --> D[Перебудова організаційних структур]; A --> E[Перебудова документопотоків]; A --> F[Перебудова юридичних норм]; A --> G[Відповідна підготовка кадрів]; A --> H[Перепідготовка кадрів];
```

Комп'ютеризація

Моделювання
інформаційних
процесів

Перебудова
організаційних
структур

Перебудова
документопотоків

Перебудова
юридичних норм

Перепідготовка
кадрів

Відповідна підготовка
кадрів

Інформатизація – сукупність взаємопов’язаних організаційних, правових, політичних, соціально – економічних, науково – технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки.

Демократизація — політична реформація, система заходів та законів, направлених на впровадження елементів демократії (народовладдя) в країні, суспільстві. Як правило мається на увазі суспільства, що не мають демократичного устрою, а саме: пост – тоталітарні, пост – авторитарні, ієрархічні суспільства.

Територіальний рівень інформатизації

інформатизація законодавчої та
виконавчої влади

інформаційна підтримка діяльності
господарюючих суб'єктів регіону

інформатизація процесів управління
соціальною сферою

інформатизація процесів ефективного
природокористування та охорони
навколишнього середовища

Віртуальна реальність – нова технологія безконтактної інформаційної взаємодії, що реалізує за допомогою комплексних мультимедіа – операційних середовищ ілюзію безпосереднього входження і присутності в реальному часі в стереоскопічно представленому «екранному світі».

Віртуальна реальність – високорозвинута форма комп'ютерного моделювання, яка дозволяє користувачеві зануритись у штучний світ і безпосередньо діяти в ньому за допомогою спеціальних сенсорних пристроїв, які пов'язують його рухи з аудіовізуальними ефектами.

Характерні ознаки віртуальної реальності

```
graph TD; A([Характерні ознаки віртуальної реальності]) --> B[моделювання в реальному масштабі часу]; A --> C[імітація оточення з високим ступенем реалізму]; A --> D[можливість діяти на оточення і мати при цьому зворотній зв'язок];
```

моделювання
в реальному
масштабі часу

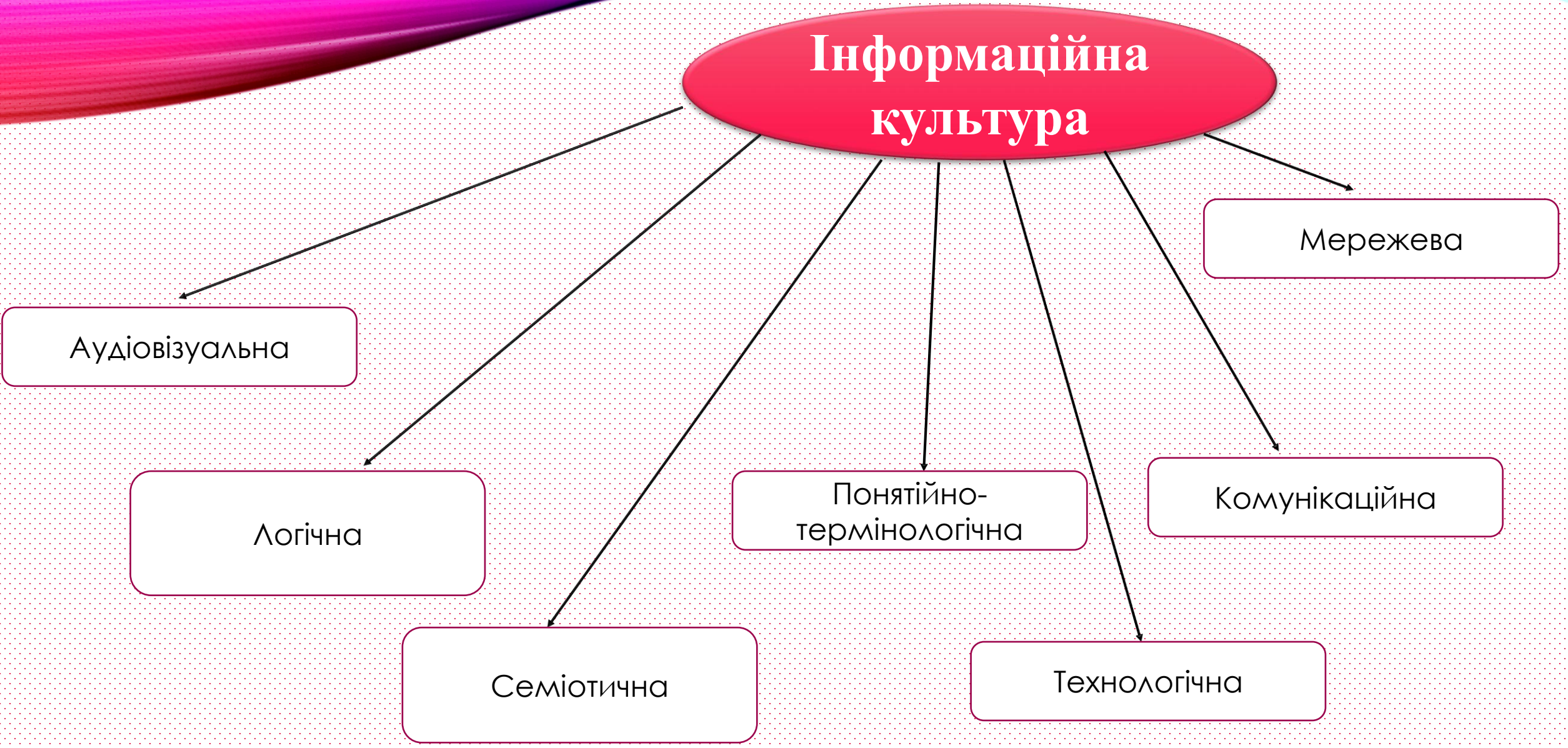
імітація
оточення з
високим
ступенем
реалізму

можливість
діяти на
оточення і мати
при цьому
зворотній
зв'язок

Інформаційна культура – це сукупність принципів і реальних механізмів, що забезпечують позитивні взаємодії етнічних і національних культур, а також сполученість у загальному досвіді людства.

Інформаційна культура відображає досягнуті рівні організації інформаційних процесів та ефективності створення, збирання, зберігання, опрацювання, подання і використання інформації, що забезпечують цілісне бачення світу, його моделювання, передбачення результатів рішень, які приймаються людиною.

Інформаційна культура


```
graph TD; A([Інформаційна культура]) --> B[Аудіовізуальна]; A --> C[Логічна]; A --> D[Семіотична]; A --> E[Понятійно-термінологічна]; A --> F[Технологічна]; A --> G[Комунікаційна]; A --> H[Мережева];
```

Аудіовізуальна

Логічна

Семіотична

Понятійно-
термінологічна

Технологічна

Комунікаційна

Мережева

Постмодернізм –
світоглядно – мистецький
напрямок, що в останні
десятиліття 20 століття
приходить на зміну
модернізму.

Для епохи постмодерну характерні
конкурентна демократія та узгодження
інтересів різних груп на основі суспільного
договору, ринкова економіка з масовим
споживанням, нові джерела соціальної
нерівності, індивідуалізація та плюралізація
життєвих стилів.

Риси постмодернізму

```
graph TD; A([Риси постмодернізму]) --> B[іронічність та пародійність]; A --> C[суміш багатьох традиційних жанрових різновидів]; A --> D[зумисне химерне переплетення різних стилів оповіді]; A --> E[використання підкреслено ігрового стилю]; A --> F[бачення повсякденного реального життя як театру абсурду]; A --> G[потяг до архаїки, міфу]; A --> H[культ незалежної особистості];
```

іронічність та
пародійність

культ незалежної
особистості

потяг до архаїки,
міфу

бачення
повсякденного
реального життя як
театру абсурду

використання
підкреслено
ігрового стилю

зумисне химерне
переплетення різних
стилів оповіді

суміш багатьох
традиційних
жанрових різновидів

Особливо значну роль грає інформатизація в галузі освіти.

Інформатизація освіти — процес, в якому політичні, соціально-економічні, технологічні і правові механізми тісно зв'язані на основі широкого застосування ЕОМ, засобів, систем колективного і особистого зв'язку.

Суть інформатизації освіти складають структуризація професійних знань в заданих предметних областях і забезпечення вільного доступу навчаючих до баз даних.

Мета такої інформатизації — глобальна раціоналізація інтелектуальної діяльності, що забезпечує автоформалізацію предметних областей і автономію процесу пізнання кожного індивіда за рахунок вільного доступу до всіх видів, форм і рівнів навчальних знань.

2.Сучасне українське суспільство, що трансформується. Формування інформаційного простору і утвердження нових інформаційних технологій в Україні.

В Україні національна інфраструктура знаходиться ще в зародковому стані, але, як показує міжнародний досвід, буде розвиватися подібно акселерату

Важливим сегментом Національної інформаційної інфраструктури є кабельні мережі, які найчастіше називають «мережі кабельного телебачення», єдині мережі, які проходять в будинок кожного жителя нашої країни. За мережами можна передавати не тільки телепрограми, а і електронну пошту, Інтернет. Проте для цього важливого сегмента інформаційного простору України законодавство ще не розроблене.

Єдиний
інформаційний
простір в Україні
нині відсутній.

Регіони живуть власним життям, про яке пишуть регіональні ЗМІ, а Київ – власним і, з власними же ЗМІ, відповідно. В столиці не читають регіональну періодику і не цікавляться регіональними ТБ каналами, одночасно у регіонах майже неможливо придбати київську пресу, хоча теле- та радіотрансляції з Києва доступні в українській глибинці.

Основні параметри та тенденції розвитку системи мас – медіа, що сформувалася в Україні, загалом не є адекватними потребам суспільства у формуванні сучасної української ідентичності, збереженні культурно-історичної самобутності, виробленні й артикуляції загальносуспільних цінностей, соціалізації особистості, забезпеченні інформаційно-психологічної безпеки громадян.

В Україні взаємодія сучасної суспільно – політичної структури з медіа спричинили появу медіаполітичної системи, завданням якої стала розробка корпоративної ідеології, вербалізація корпоративного мислення та розповсюдження зовні корпоративної ментальності під виглядом інтересів, які є важливі громадськості.